

KAN MÄNSKLIGHETEN BEFRIAS FRÅN KAPITALISMENS HERRA-VALDE PÅ DE FREDLIGA REFORMERNAS VÄG ELLER GENOM POLITISK AKTION?

För S. C. T. av N. J. L. Bergen.

I min föregående artikel rörande detta ämne visade jag, att kommunismerna m. fl. ha genom studier av historiens gång under flydda tider kommit till den slutsatsen, att kapitalismen inte kommer att uppehålla sin makt och sina privilegier och sitt med våld och list från folket röva gods, naturresurser och arbetsvärde, frivilligt, utan att det kommer för eller senare att tarva maktspråk under en eller annan form att bringa dem till medborgerlighet och till att återställa, vad de med våld, list och orättvisa tillagat sig. Jag påpekade också, att senare tidens försök av farmarorganisationer och kooperativa företag, som politiskt verksamhet, ha ännu inte något nämnvärt inkräktat på kapitalismens värde och landvinning.

Större sammanslutningar av arbetare inom industrivärlden synas vara de enda, som åstadkommit något nämnvärt upp till denna tid. Visserligen har den kooperativa rörelsen burit sina prisvärda frukter i de länder, där den utvecklats till någon betydelse, såsom i England, Danmark och andra länder; detta förnekas ej. Men vad vi må beakta är, att trots detta så sitter kapitalismen i högsktet och bestämmer i stort sett folketas öde. I Amerika har kanske "Industrial Workers' Union" i senare tider åstadkommit mest, då det gäller att tvinga kapitalisterna att medge drägliga arbetsvillkor m. m. I Canada, i synnerhet i B. C., torde O.B.U. vara mest effektiv i detta hänseende. Och därför riktar också kapitalismens skarpaste artilleri mot dessa nämnda organisationer. De övriga yrkesföreningarna äro numera i allmänhet erkända och omhulade av kapitalisterna, och deras ledare bakbiterade och berömda för sin "moderata och sanande hållning" — gentemot kapitalisterna! Gompers och dylika äro nu deras ideal! "Ve" dem, som "beröjas av världen", d. v. s. de som "måttligt".

Innan vi gå att behandla den enda möjliga utväg till en fredlig lösning av detta problem, som för närvarande är inom synhåll, nämligen användandet av rösträtten på ett rätt sätt och direkt tryck (fredligt tryck) genom "boljot" eller dylika medel (detta medel användes ju för en kort tid sedan av en anseelig mängd av Ameri-

Every 10c Packet of
WILSON'S FLY PADS
WILL KILL MORE FLIES THAN
\$8.00 WORTH OF ANY
STICKY FLY CATCHER

Rent att hantera. Säljes av alla Apotekare, Grocerier och Diverseaffärer.

Arbetareklassen och vetenskapen.

Av C. Sahlin.

ATT vetenskapen är av högsta värde för mänskligheten, torde väl i vår tid vara accepterat såsom ett axiom.

Till och med de, som med näbb och klor — mestadels näbb — kraxa mot t. ex. utvecklingslagen och söka hindra evolutionens principens lärande i universiteten och taga sin kronologi och kosmologi från Moses, erkänna dock vetenskapens värde på andra områden, exempelvis fysik, kemi etc.

Vetenskapens resultat äro underbara. Ord och musik i form av vibrationer stötas ut av elektriska apparater och uppfångas av lyssnande öron tusentals mil från vibrationernas upphovsplat. Fotografier tagas av ställets struktur flera tum inuti tjocka skivor och balkar; medelst osynliga ljustrålar kunna våra inre organ och benstruktur fotograferas, och skador och fel kunna upptäckas och avhjåpas.

Geologien lär och visar, var malmbarande eller oljeförande bergslager äro till förmån. Kemisterna, våra dagars trollkarlar, taga den svarta kolkärlan och ur den destillera fram de skärfaste och skönaste färger, som tjusa öga och sinne.

Bakteriologien har öppnat en ny värld, som forntidens vise ej ens anade; en värld av oändligt små varelser i myriader, vilka kunna tagas i människornas tjänst och lyda vår vilja. Dessa för ögat osynliga varelser ljusa degen för damerna och bagaren; skapa alkohol för bruk och missbruk; sätta smak på smöret och ge arom åt herrarnas cigarrer, och, "last but not least," göra matsummet läckert för gubbarna.

Visserligen finnes det ock andra bakterier, som pumpa sjukdom i kroppen och ta död på onda och goda. Mot dessa små en-visa demoner förmå böner och besvärjelser intet, fasta och bot båta intet, endast vetenskapen räddar dem.

Fysikerna och metallurgerna giva oss nya ämnen, som möjliggöra konstruktion av flygmaskiner, varpå människor kunna nå höjder i det azurblå, dit ej ens örnens vingar mäktat bära rymdens son.

Astronomien givar oss ett begrepp om universums tankeförlamande storhet och dess ofattbart vidsträckt rymd, där miljontals solsystem glida fram med hundrafalt ökanens hastighet i bågiga banor, och där hundratusentals nebulos virvla sina ofattbart tunna gas- och dunstspiral, biljontals mil från centrum till periferi.

Vetenskapens fakta, rön och resultat äro storslagna, ingen betvivlar väl detta. Men frågan, som gjorts och göres ännu, är den: kunna arbetarna tillägna sig de slutsatser den vetenskapliga forskningen nått? Och om vi det kunna, av vad gagn kan detta vetande vara i vårt liv och vår kamp?

Mitt svar skulle bli: Vi arbetare ej allenast kunna, utan vi måste göra oss förtrogna med vetenskapens sanningar, enär dessa äro av kolossal betydelse för oss individuellt, men ännu mera kollektivt sett.

Men jag är blott en arbetare jag, och de flesta uppmärk-

rika husmodrar för att sänka sockerpriset och syntes då vara ganska effektiva, så kan det kanske vara på sin plats att påpeka, vad många av bibelns män säga om saken. Jag tycker mig nu se en hel del bibelföraktare, och kanske bibelföräddare, dra på munnen och säga: "Nu ska han fram med bibeln igen! Vad har den med saken att göra? Kapitalismen är en modern företeelse eller produkt, och bibeln är ju bara legenden och sagor eller en kompilation av oförflätlig historia."

Trots dessa tankar och då och då gjorda invändningar, så dristar jag mig dock att anförda en del vittnesbörd ur densamma, som gälla denna makt — mammonsväldet, rikedomsväldet — och dess verk och öde. Väl erkännes, att den moderna kapitalismen är en modern produkt, förbunden med de moderna uppföringarnas tid och maskinallern och storindustrin, uppkommet av främmande länder och deras orörliga eller inkräktande av dessamma för att vinna marknader för avtrytning av överflödsprodukter m. m. Detta medgives gärna, men rikedomsväldet är gammalt än den moderna kapitalismen, och de förtryckta och arvarna slavarernas kamp mot detta värde är också gammalt än den moderna arbetarörelsen. En gammal kamp emellan de moderna formen av rikedomsväldet. En välskild socialist i Skottland, Ker Hardie, f. d. parlamentsledamot i England, en så "klassmedveten" socialist som de flesta torde vara, yttrar följande ord: "Den moderna socialistiska rörelsen är intet annat än en fortsättning av den kamp, som av den arvarna förts sedan urminnes tider." Vidare säger samma man: "Denna generation har uppväxt omgiven av kapitalismen, som är lika gammal som mänskligheten och har aldrig varit utan vittnen." Icke sådana vetenskapliga vittnen, naturligtvis, som Karl Marx och Engels och den moderna socialismens förkämpar, men de hava dock varit vittnen emot sin tids mammonsmakt, avslöjat dess missbruk, tyfandi, sätt, metoder och dess följder. Och vi finna även sådana män inom bibelns ramar. Teorien om "mervärdet", en av de stora hemligheter till kapitalförändringen på få händer, synes i princip vara känd t. o. m. för Jakob. Se Jak. brev 5: 4. Jeremia på sin tid avslöjade den tidens kapitalisters ränksniderier i sina hemliga rum och rådschamrar, det "nät" och system, som de skapade för att "fångna människor, varigenom de blevo så stora och rika, feta och skänkande." Se Jer. 5: 26-31; Es. 1: 23 visar, hur den tidens styresmän voro i förbund (juvaras stallbröder) med profitörerna o. s. v. Många av dessa bibelns män påpeka också, huru det skall gå med dessa rika och deras makt och palatser, lakejer och deras "nät" system, och det ligger blott i deras respekt, utan på "hela jorden", då tiden är inne och deras syndamål fullt. Dessa män påpeka också, vilka som skola resa sig emot dem och nedslå alla dessa stormän på jorden."

Låt oss läsa utan fördom:

"Han skall krossa förtryckaren." "Han skall rädda de fattiga från förtryck och våld." Ps. 72: 4, 12-14.

"De väldige skola värda såsom blår, och deras verk som en gnista." Es. 1: 31.

"Herren skall gå till doms med sitt folks furstar. De hava skövat vin-

gården, rov från de fattiga är i deras hus. De hava söndermalt och krossat de fattiga." Es. 3: 14, 15.

"Ve dem som lägga åker till åker o. hus till hus, till dess att intet rum mer finnes" (för de arma att bo och leva). "Sannerligen de många husen skola bliva öde, hura städer och sköna de äro o. s. v." "Ve dem som giva de sydlige rätt för mutor men beröva den oskyldige hans rätt." Läs Es. 5: 23-25.

"Du skall sönderbryta deras skuldrens ok och deras bördors gissel och deras plågarers stav." Kap. 9: 4, 5.

Vidare kap. 10: "Ve eder, som stadigt orättfärdiga stadgar och med allt edert skrivande skriven våldslagar för att vränga de ringas sak och beröva de fattiga deras rätt, att göra ånkor till byte och plundra de faderlösa. Vad viljen i göra på övradest dag, när övradet kommer... till vem viljen i då ty för att få hjälp? Var viljen i då lämna edra skatter i förvar? Vad annat återstår än att böja knä bland de fångna eller falla bland de dräpta?"

Vidare: "Jag skall hemkalla den asyriske konungens hjärtas högmödrar och hans stolta hövdingar, ty han säger: — 'Jag flyttade folks gränser' — — — deras ångder plundrade jag" o. s. v. 10: 12.

"Förstoring och oryggligt beslutad straffdom skall komma — — — över hela jorden" (samma orsak och samma resultat). "Den kommer med rättfärdighet som en flod." vv. 22, 23.

"Jag skall krossa örmen (förtryckaren) — — — så skall hans ok bliva brutet från dem och hans bördor tagas från deras skuldror. — — — Detta är det beslut, som är fattat mot hela jorden, detta är den hand, som är uträckt mot alla folk." "De utarmade skola sedan få bete och de fattiga få lägra sig i trygghet." 14: 25-30.

"De som äro landets pelare skola bliva krossade" o. s. v. 19: 10. "Hennes (Tyfurs) köpmän voro furstar, hennes kråmäre voro stormän på jorden. Men Herren är den som har beslutat att nedslå all den stolta härligheten och förnedra alla dessa stormän på jorden." 23: 8, 9.

"Av dessa ädlingar skola inga finnas kvar, som kunna utropa någon till konung, alla dessa furstar skola finnas ända." 34: 12.

"Han är den som gör furstarna till intet och domarna på jorden till tomt." Es. 40: 23, 24.

Alla dessa anförda ställen äro hämtade från endast en profet, nästan alla de andra tala i samma anda och samma riktning: För ex.: "Väldet skall resa sig som ett rölj." "Det skall omstörtas, omstörtas, omstörtas. Det som nu är skall icke äga bestånd." "Det skall ske på Herrens skiftlösers dag, att jag skall krossa furstarnas och konungarnas — — — och dem som fylla sina herrars hus med våld och svek." "Det skall värda förbi hela kråmärekar, de penninggelastade skola utrotade värda" o. s. v. Sefanja 1: 7-18.

Nya testamentet talar i samma anda, så snart det blir fråga om de styrande och ledande och rika. Läs Mat. 23; Jak. 5; Upp. 18 m. fl. platser. Inom kristendoms historia finnes många antydningar, att mammonsväldet kan reformeras på fredlig väg. Det kommer att krossas. "Babel kan icke lidas." Om det kaldaiska kråmäre och militärväldet säges det, att "öförtänt skola

borgenärer resa sig mot dig och anfalla dina vakna emot dig, och du skall bliva ett byte för dem." Se Hab. 1: 2.

"De som trava högt, skola nedströas, så ock de höga städer skola neddräas till stoft och trampas under fötterna, under de förtrycktas fötter, under de armars steg." Es. 26: 5, 6.

Här se vi, vad de rika och mäktiga och penninggelastade hava att vänta från bibelns synpunkt sett. Och bibeln förklarar, att "Herren har beslutat det", att han gör det genom sin Andas och sina redskaper. Och dock finna vi en massa förblindade i kristenheten, som påstå, att dylikt verk är djävulens verk och antikrists gärning! NOTA BENE: det vanliga omödet om vad som skett i Ryssland!... reflektionerna göra sig själva. Man påstår sig vara "bibeltroende" och att allt, som där står, är "Guds rena, oförskadade ord", men huru blind är man icke för det som däri berör de stora världshändelserna, nationella och ekonomiska frågor! Vilket principellt berör alla länder! Jag skall icke vidare trötta den värde läsaren av denna artikel med vidare anföranden ur denna bok, som bekräftar det sagda, och som bekräftar kommunismens uppfattning, att kapitalismen respekterar intet annat än maktspråk, och att det ekonomiska förtrycket och mammonsväldet vill omsider driva massorna till resning för att överändkasta de övre toppridande lagren av det kapitalistiska samhällssystemet, och att först då kan en ny samhällning, ett nytt system, upprättas, icke på kapitalistiska grunder och enligt dess principer, utan på helt annan basis och med helt annat mål i sikte, än kapitalismens förkämpar hava i sikte. Under tiden håller den nya ordningen på att bildas "in om ramen av det gamla kapitalistiska systemet", och då förtvått blir moget, så framfödes det under pågär och smärta hos den gamla modern. Joh. 16: 20-22. Och detta barn, behärskat och framfört, frägnad av rättvisans och sanningsens lynde, skall styras med "järnspråk", diktorernas, tills de dess våld. Detta torde bliva absolut nödvändigt på grund av de många kontra försök av den gamla ordningens försvarare att stötta och omintetgöra den nya ordningen, såväl som på grund av den disciplinerade massan, som förordfärs av en falsk och vilseledande demokrati, vilken ingen verklig demokrati har varit.

Järnspråk, diktorernas skede, är dock endast temporärt. Den nya ordningens lagar och principer skola massan om undervisningsväsendet och den officiella administration inristas i folks sinnen — den skall "skrivas på hjärtats tavlor". Man skall regeras inifrån till sikt. Men vägen dit, för stora massa, torde ännu vara lång.

I nästa artikel komma de möjliga, som förefinnas, till en jämförelsevis fredlig lösning av problemet, att vidröras, de möjligheter och metoder, som för närvarande synas inom räckhåll, om de upptagas i tid och icke såttas av folket, ifall det icke redan är för sent.

Congress, Sask., i juli 1923.

N. J. L. B.

Svenska Canada-Tidningen Prenumerera på

BELÖNAD ODLARMÖDA

Ett besök på Aug Berndtssons mönstergård vid Stenungsund.

Då man efter att ha färdats på slingrande vägar ett stycke söder om Stenungsund närmar sig den gård, som tillhör lantbrukaren Aug Berndtsson i Eggestorp. Normas socken, be- höver man icke på förhand veta, att det är en prisbelönt mönstergård, som man har framför sig, skriver märket "Bg" i en Sverige tidning. I varje de- tall av såväl boningshuset som uthu- byggnaden, trädgården och de omgi- vande åkrarna finner man en fullgä- ning, som slår en, och man gör sig frå- gan, hur det över huvud är möjligt att en dylik mönstergård kunnat upp- stå på denna halvt undangömda plats. Ty Eggestorp ligger icke ens vid en bävig till denna, utan vid en avväg, som grönskar i försommarsorgen, och som dessutom löper uppför så branta backar, att vi efter en stunds funder- ring funno det mest ändamålsenligt att låta bilen stå och tillfälliga gå de sista 600 meterna till fots.

Vi knackade på dörren till glasve- randen i den tanken att hr Berndt- sson tillbragte söndagsförmiddagen med att vila sig efter veckans arbete; men när han egentligen en framtida- vande lantbrukare tid att vila sig? En pige pojke uppnådde och förklarade att den sökte befann sig hos grismam- ma, som nysst fått en storstad till- ökning i familjen. Vi funno också hr B. på det anvisade stället som bgst i färd med att pyssla om grismamma, vilken led av barnsängsfeber. Över detta förvånades vi inte alls, när vi fringo veta, att hon framföte icke min- dre än fjorton småttningar. Smågrisar- na voro placerade i en särskild låda täckt med ett skynde och sovot gott efter att, såsom sådana alltid för sed hava, ha alvevererat en första betig batali omedelbart efter födseln.

Hr B. lämnade emellertid strax till- sams över smått och stort i händerna på sin och ställde sig beredvilligt till vår disposition, när vi klargjort vårt ärende att skriva om hans gård i Handelstidningens Veckoblad samt lämna de begärda upplysningarna.

Ar 1902 kom gården, som upor 1-5 mantal eller 12 tunnland, i hr B:s hän- der och det är från denna tid dess nyknapning dateras sig. Det såg då anordnadt ut än nu och början må- ste göras med en grundlig restaura- tion av byggnaderna. Manhusbygna- den behövde icke helt ombyggnas men moderniserades och fick till slut det mycket tilltalande yttre och lika smak- fulla inre, som den nu erbjuder. Ut- husen, vilka vid ett lantbruk äro de viktigaste byggnaderna, måste helt och hållet göras nya, men de framtst ock- så i denna stund såsom de mest mön- stergilla, man kan tjäna sig. Det är här öfverflyttat att göra några up- rättelser och det räcker därför att säga, att en första bild vid inträdet i ekonomibyggnaden var nog för att övertyga en om, att ingenting sparats för att göra allt så ändamålsenligt som möjligt och att den bästa ord- ning och reda härskade överallt.

I stallet funno vi två praktiska häs- tar, vilka lyste av god värd och gott underhåll och i ladugården fanns det fem kor och tre ungmöt. Korna, som av alla tecken att döma hade många stolta äro bakom sig, förtjåna ett särskilt kapitel. De äro nämligen bl.

Värdefull Svensk Bok FRITT!

Hvarje man borde ända efter ett exemplar af den "Värdessanta och lärorika Svenska Rådgifvaren"

"Goda Råd"

Denna berättelse med flera illustrationer författad af Doktor Leigh skriftligt speciellt för svenskar i Amerika, lämnar många värdefulla råd och upplysningar för unga män, omhvarfver alla för maner sägna sjukdo- mar, dessa följder, framskridande och hura de kunna botas i hemmet o. s. v. Boken lämnar lifven om Livets Hemligheter och borde läsas af hvarje ung man. Om ni varit öfver för öfverträd i era unga år, eller systematiskt blifvit övertruffad genom utsvärningar i senare år, bör ni skriva efter boken. Ni ha tillräckligt till följande boken och dylika genom Dr. Leighs be- handling. Boken skänkes alldeles gratis och portofritt i föreskjott om ena till alla, som skänka namn och adress till

Dr. L. K. LEIGH, 177 N. State St., D. 14, Chicago, Ill.

a. de mest högmjolkande kor, som fin- nas i trakten och producerade enligt kontrollföreningens journaler i genom- snitt 3,328 liter mjölk under senaste året med en genomsnittlig fetthalt af 4,12 procent. Den bästa mjölkkon lämnade 3,801 kg. mjölk under det se- nast bekörda året.

Icke mindre betydelsefull för ett mönsterlantbruk än ladugårdsökosterna anser hr B. emellertid svinkostens va- ra, och det finnes därför icke endast två modersugor på gården utan även- ledes sex stora grisar. Det är också med en viss berättigad stolthet som hr B. berättar, att han under ett av krisären sålde sin för nära 2,000 kr. Jordbruket skötes såsom T-skiftes- bruk med en "genomloppesperiod" på sju år, varvid det är att märka, att värsåd och rotfruter alternera. Det åter nämligen en mycket bra rotfrukt- ter för att uppfylla alla djuren. Det säger sig också självt, att all den god, som odlas på gården också konsum- ras där. Mjölken beredes till smör, vilket sedan avyttras, och skummjöl- ken begagnas till utfodring av husdju- ren. Dessa utgöras utom av de ovan uppräknade av ett 50-tal höns av brun och vitt leghorn.

Såsom ovan nämnts utgöres åker- jorden endast av 12 tunnland, men till detta komma äng och betesmarker, så att hela arealen uppgår till ett 30-tal tunnland. Trädgården, vilken liksom det övriga är väl skött, är planterad med bl. a. ett 40-tal fruktträd, vilka under normala förhållanden lämna en god skörd.

Hr Berndtsson, som är född 1876, har icke tillbragt hela sitt liv på den plats, där han nu bor, även om han vägrat stöd i närheten av det närvaran- de hemmet. Han uppehöll sig nämligen icke mindre än sju år i Göteborg, innan han 1902 skaffade sig Eggestorpsgården och arbetade där under en längre tid vid Göteborgsverk. Det finnes ingen anledning tro, att hr B. ångrat att han väntade storstadens ryggen. Vis- sertligen finnes det ingen 8-timmars ar- betsdag på Eggestorp, men det finnes heller inga arbetarställen, och den vack- ra omgivningen — ett svagt uppat- tande bärg bakom gården och en grö- skande dalgång nedanför de hördiga fälten framför densamma — är en fullgod ersättning för en storstadslä- ta grannlät. Och en lika god som intresserad hjälpa har hr B. i sin hus- tru, som tillhör detta slag av kärn- friska svenska kvinnor, vilka ett hårt arbete synes snarare förnya än gö- ra äldre och som därför vid första an- blicket närmast förefaller att vara ic- ke moder utan en äldre syster i famil- jen.

KING GEORGE HOTEL

KING & ALEXANDER

Rum per dag eller vecka.

BASTA BETJÄNING

ALLT MODERNT

Pris: \$1.00 och \$1.50 per dag.

DET ENDA SKANDINAVISKA HOTELL I WINNIPEG

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.

Winnipeg, Man.